

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ส่วนงาน คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

เกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ภายใต้เครื่องมือการประเมินการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) ตัวชี้วัดที่ 10 การป้องกันการทุจริต ตัวชี้วัดย่อยที่ 10.1 การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริตในประเด็นสินบน ข้อ O23 การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการได้รับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานประจำปี พ.ศ. 2568 อย่างน้อยประกอบด้วยประเด็นดังต่อไปนี้ (1) – (4)

ที่	ความเสี่ยง	สาเหตุ	โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง
(1) การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558					
หมายเหตุ: ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับสินบนในกระบวนการอนุมัติอนุญาต เนื่องจากหน่วยงานไม่มีการกิจการอนุมัติอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558					
(2) การใช้อำนาจตามกฎหมาย/ การให้บริการตามภารกิจ (ต้องประเมินอย่างน้อย 1 ภารกิจ)					
• วิจัย					
1.	การให้หรือรับสินบนเพื่อซื้อขายตำแหน่งผู้ร่วมทีมวิจัย โดยไม่ได้มีส่วนร่วมในงานวิจัย	1. เชิงบุคคล - ค่านิยมและจริยธรรมส่วนตัว - แรงจูงใจทางการเงิน – เงินเดือนหรือผลตอบแทนไม่เพียงพอต่อค่าครองชีพ หรือมีหนี้สินสูง	1	2	1X2 ต่ำ
• การศึกษา					
1.	การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจากรับนักศึกษา	- อำนาจและดุลพินิจ – บุคคลที่มีอำนาจในการตัดสินใจมักมีโอกาสใช้ตำแหน่งเพื่อเรียกรับสินบน	1	2	1X2 ต่ำ
2.	การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจากนักศึกษาเพื่อแลกกับผลการเรียน	- การขาดจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคม – มองว่าการทุจริตเป็นเรื่องปกติ ไม่ได้สร้างผลกระทบมาก	1	2	1X2 ต่ำ
• การบริการวิชาการ					
1.	การให้หรือรับสินบนเพื่อซื้อขายตำแหน่งผู้ร่วมการเขียนตำรา ผลงานวิชาการ	2. เชิงองค์กร - วัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการทุจริต - การควบคุมภายในและตรวจสอบไม่เข้มแข็ง - แรงกดดันจากผู้บริหารหรือเป้าหมายที่ไม่เป็นธรรม	1	2	1X2 ต่ำ
• การบริการสุขภาพ					
1.	การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจากผู้มารับบริการเพื่อแลกกับการลัดคิวเข้ารับบริการ	- ขาดกลไกป้องกันและลงโทษ – ไม่มีมาตรการลงโทษที่ชัดเจนหรือรุนแรงพอที่จะเป็นตัวอย่างให้ผู้อื่นเกรงกลัว	1	2	1X2 ต่ำ
2.	การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจากผู้มารับบริการเพื่อแลกกับการอำนวยความสะดวกในการให้บริการ	3. เชิงสังคมและโครงสร้าง - ระบบราชการที่ซับซ้อนและมีขั้นตอนยุ่งยาก – ทำให้คนต้องการ "ทางลัด" ด้วยการง้อเพื่อให้กระบวนการเร็วขึ้น	1	2	1X2 ต่ำ

ที่	ความเสี่ยง	สาเหตุ	โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง
3.	การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจากผู้รับบริการเพื่อแลกกับการเปลี่ยนแปลงผลการตรวจจากห้องปฏิบัติการ	<ul style="list-style-type: none"> - การบังคับใช้กฎหมายที่หละหลวม - กฎหมายอาจมีอยู่แต่ไม่มีการบังคับใช้อย่างจริงจัง การเลือกปฏิบัติ - วัฒนธรรมการทุจริตในสังคม - สังคมที่มีการรับ-ให้สินบนเป็นเรื่องปกติ เช่น การใช้ในการดำเนินธุรกิจ - ขาดความโปร่งใสในการดำเนินงานของภาครัฐและเอกชน - ไม่มีการเปิดเผยข้อมูล การใช้จ่ายงบประมาณหรือโครงการต่าง ๆ 	1	2	1X2 ต่ำ
(3) การจัดซื้อจัดจ้าง					
1.	การเรียกรับสินบนจากบริษัทฯ ผู้รับจ้าง เพื่อแลกกับการกำหนด TOR โดยการ Lock Spec เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัทฯ ผู้รับจ้าง	<p>หมายเหตุ: สาเหตุทั้ง 3 ประเด็นข้างต้นเป็นเพียงสาเหตุทั่วไป มีข้อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงภายในคณะฯ เป็นการระบุเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางสำหรับการวางมาตรการเพื่อป้องกันโอกาสเกิดการทุจริตภายในคณะฯ</p>	1	2	1X2 ต่ำ
2.	การเรียกรับสินบนจากบริษัทฯ ผู้รับจ้าง เพื่อให้การตรวจรับงานไม่ตรงตามสัญญาหรือเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัทฯ ผู้รับจ้าง		3	3	3X3 สูง
(4) การบริหารงานบุคคล					
1.	การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจากผู้สมัครงาน เพื่อแลกกับการได้รับคัดเลือกเข้าทำงาน		1	2	1X2 ต่ำ
2.	การซื้อขายตำแหน่ง การรับสินบนในรูปแบบผลประโยชน์ทั้งที่เป็นตัวเงินและประโยชน์รูปแบบอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งการเลื่อนตำแหน่ง หรือความดี ความชอบพิเศษ		1	2	1X2 ต่ำ
3.	การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนเพื่อแลกกับความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน		1	2	1X2 ต่ำ
4.	การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนเพื่อส่งผลที่เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยไม่เป็นธรรม		1	2	1X2 ต่ำ

การดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยง

การควบคุมที่มีอยู่ และมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

ที่	ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	การควบคุมที่มีอยู่	มาตรการการบริหารจัดการ ความเสี่ยงการดำเนินงานในปีพ.ศ.2568
(1) การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558				
หมายเหตุ: ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับสินบนในกระบวนการอนุมัติอนุญาต เนื่องจากหน่วยงานไม่มีการกิจการอนุมัติอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558				
(2) การใช้อำนาจตามกฎหมาย/ การให้บริการตามภารกิจ				
● วิจัย			ด้านลดโอกาสเกิด:	
1	การให้หรือรับสินบนเพื่อซื้อขายตำแหน่งผู้ร่วมทีมวิจัย โดยไม่ได้มีส่วนร่วมในงานวิจัย	1X2 ต่ำ	1. จัดทำมาตรการเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงาน พร้อมทั้งทบทวน/ประชาสัมพันธ์ (มี 7 มาตรการ)	กิจกรรมควบคุมเดิมที่มีอยู่สามารถควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
● การศึกษา				
1	การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจาก การรับนักศึกษา	1X2 ต่ำ	1. มาตรการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะ	กิจกรรมควบคุมเดิมที่มีอยู่สามารถควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
2	การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจาก นักศึกษาเพื่อแลกกับผลการเรียน	1X2 ต่ำ	2. มาตรการให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วม 3. มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง 4. มาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต 5. มาตรการป้องกันกรรับสินบน	
● การบริการวิชาการ			6. มาตรการป้องกันกรขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม	
1	การให้หรือรับสินบนเพื่อซื้อขายตำแหน่งผู้ร่วมการเขียนตำรา/ผลงานวิชาการ	1X2 ต่ำ	7. มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ	กิจกรรมควบคุมเดิมที่มีอยู่สามารถควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
● การบริการสุขภาพ			2. จัดให้มีช่องทางกรแจ้งเบาะแสการทุจริต	
1	การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจากผู้มารับบริการเพื่อแลกกับการลดคิวเข้ารับบริการ	1X2 ต่ำ	3. กำหนดนโยบาย No Gift Policy	กิจกรรมควบคุมเดิมที่มีอยู่สามารถควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
2	การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจากผู้มารับบริการเพื่อแลกกับการอำนวยความสะดวกในการให้บริการ	1X2 ต่ำ	4. เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรด้านคุณธรรมและความโปร่งใสขับเคลื่อนด้วยหลัก วัฒนธรรม AIR	
3.	การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจากผู้มารับบริการเพื่อแลกกับการเปลี่ยนแปลงผลการตรวจจากห้องปฏิบัติการ	1X2 ต่ำ	5. นำหลักการ Three Lines Model มาบูรณาการร่วมกันระหว่าง การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายใน	
(3) การจัดซื้อจัดจ้าง			6. อบรมให้ความรู้ สร้างความเข้าใจเรื่องกรป้องกันการทุจริตให้กับบุคลากรทุกระดับ	
			7. การจัดกิจกรรมการปฏิบัติธรรมเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมที่เหมาะสมให้กับบุคลากร	
			8. มีแนวปฏิบัติในการรับคำร้องหรือของขั้วของผูบริหารและบุคลากร	

ที่	ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	การควบคุมที่มีอยู่	มาตรการการบริหารจัดการ ความเสี่ยงการดำเนินการในปีพ.ศ.2568
1	การเรียกรับสินบนจากบริษัทฯ ผู้รับจ้าง เพื่อแลกกับการกำหนด TOR โดยการ Lock Spec เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัทฯ ผู้รับจ้าง	1X3 ปานกลาง	9. จัดทำสื่อและทำความเข้าใจแนวทางในการปฏิบัติ และมาตรการลงโทษกรณีที่มีการทุจริต ผู้รับผิดชอบกรรมการ AIR 10. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์รณรงค์การดำเนินงาน ตามระเบียบโดยยึดหลักความสุจริตและความโปร่งใส	กิจกรรมควบคุมเดิมที่มีอยู่สามารถควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
2	การเรียกรับสินบนจากบริษัทฯ ผู้รับจ้าง เพื่อแลกกับการตรวจรับงานไม่ตรงตามสัญญาหรือเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัทฯ ผู้รับจ้าง	3X3 สูง	11. บังคับบัญชากำกับพร้อมกำกับดูแลการปฏิบัติ หน้าที่ของบุคลากรให้มีความสุจริตและโปร่งใส 12. วางระบบการประเมินการควบคุมภายในระดับภาควิชา/ฝ่าย/งาน (ระดับ First Line และ Second Line) การศึกษา 1. เจ้าหน้าที่มากกว่า 1 คน ต้องทวนสอบความถูกต้องของการประมวลผลและรายงานผลการศึกษาทุกครั้ง 2. เมื่อทำการประมวลผลเสร็จสิ้นต้องส่งให้ประธานรายวิชาพิจารณาทวนสอบทุกครั้ง 3. เปิดโอกาสให้นักศึกษายื่นคำร้องเพื่อขอตรวจสอบคะแนนเก็บ/คะแนนสอบ ก่อนการรายงานผลการศึกษา 4. การประมวลผลและการรายงานผลต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของรายวิชาที่ผ่านการรับรองจากที่ประชุม ด้านลดผลกระทบ: 1. จัดให้มีระบบการรายงานอุบัติการณ์ข้อร้องเรียนกรณีพบบุคลากรไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับ 2. กำหนดแนวทางการจัดการและการควบคุมความเสียหายกรณีพบบุคลากรไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือร้องเรียนว่าบุคลากรปฏิบัติงานผิดกฎหมาย/ผิดหลักธรรมาภิบาล 3. มีทีมดักจับข่าวสารเชิงลบที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต 4. กรณีที่มีการฟ้องร้อง มีการดำเนินการตามกระบวนการทางกฎหมาย เช่น การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท 5. มีแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล	(3) การจัดซื้อจัดจ้าง ความเสี่ยง “การเรียกรับสินบนจากบริษัทฯ ผู้รับจ้าง เพื่อแลกกับการตรวจรับงานไม่ตรงตามสัญญาหรือเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัทฯ ผู้รับจ้าง” วางระบบการประเมินการควบคุมภายในระดับภาควิชา/ฝ่าย/งาน (ระดับ First Line และ Second Line) ใน กระบวนการตรวจรับ 1. การแบ่งแยกหน้าที่ (Segregating Duties) ของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ผู้ควบคุมงาน และเจ้าหน้าที่พัสดุ เพื่อ เพื่อให้สามารถสอบทาน กำกับดูแล และเพิ่มความโปร่งใส 2. กำหนดให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ/ตรวจรับงานแจ้งทำการตรวจหน้างานจริงเพื่อช่วยให้สามารถ ยืนยันความถูกต้องของงานจริง เทียบกับเอกสาร และลดโอกาสของการสมยอมระหว่างผู้รับจ้างและผู้ตรวจรับงาน 3. กรณีโครงการขนาดใหญ่ เชื้อเชิญ องค์การอิสระ หรือผู้ตรวจสอบภายนอก (เช่น สตง. หรือ ป.ป.ช.) มาร่วมสังเกตการณ์ 4. จัดทำ Template การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ เพื่อใช้สำหรับโครงการที่เสนอของบประมาณและได้รับจัดสรรเงินงบประมาณ ที่

ที่	ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	การควบคุมที่มีอยู่	มาตรการการบริหารจัดการ ความเสี่ยงการดำเนินการในปีพ.ศ.2568
			6. มีการจำแนกประเภทปฏิบัติการระหว่างการทุจริตในหน้าที่ และประพฤติมิชอบ 7. มีระบบ SIIRM ในการติดตามความคืบหน้าในการจัดการปฏิบัติการข้อร้องเรียน 8. มอบหมายหน่วยวิจัยและนิตการทำหน้าที่ดำเนินการทางวินัย ทางปกครอง และทางกฎหมาย กรณีบุคลากรทำผิดตามความเหมาะสม รวมถึงให้ความเป็นธรรมและให้ความคุ้มครองกรณีที่ปฏิเสธการรับสินบนตลอดจน ผู้ที่รายงานและผู้ให้ข้อมูล 9. กำหนดมาตรการคุ้มครองผู้รายงานเหตุการณ์ทุจริต ในมาตรการจัดการร้องเรียนการทุจริต 13. กำหนดวิธีการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรรายงานเมื่อพบเหตุการณ์ทุจริตผู้ 14. เสริมบทบาทหน้าที่การเฝ้าระวัง/ป้องกันให้กับคณะกรรมการปฏิบัติการคณะกรรมการให้ความรู้และส่งเสริมการบริหาร เรื่องของการบริหารเงิน เช่นบัญชีครัวเรือน การออมเงิน การลงทุน	5. มอบหมายงานบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำ Template การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ มาปรับเป็นแบบ Checklist การประเมินความเสี่ยง เพื่อใช้กับโครงการอื่นๆ ภายในคณะฯ
(4) การบริหารงานบุคคล				
1	การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจากผู้สมัครงาน เพื่อแลกกับการได้รับคัดเลือกเข้าทำงาน	1X2 ต่ำ		กิจกรรมควบคุมเดิมที่มีอยู่สามารถควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
2	การซื้อขายตำแหน่ง การรับสินบนในรูปแบบผลประโยชน์ทั้งที่เป็นตัวเงินและประโยชน์รูปแบบอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งการเลื่อนตำแหน่งหรือความดี ความชอบพิเศษ	1X2 ต่ำ		
3	การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนเพื่อแลกกับความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน	1X2 ต่ำ		
4	การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนเพื่อส่งผลให้เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยไม่เป็นธรรม	1X2 ต่ำ		

ลงนาม.....
 (ศ. นพ.อภิชาติ อัครวงคกุล)
 คณบดี
 ส่วนงาน คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
 วันที่ 19 ส.ค. 68